

MELDURIN

- Men seinni varð so eisini funnið útav, at teflon er eisini frálíkt at klæða steiki-pannur við.

- Tað hugsaðu tey neyvum, tá ið teflon varð upp-funnið, sigur Eyðfinn Magnussen.

Hann sigur, at endamálið við grundgransking, er at fáa meiri vitan um ymisk evni.

Men í summum førum vísir tað seg seinni, at vitanin kann brúkast til mangt og hvat.

- Vit vita eisini, at barnakonur skulu halda seg burtur kettu, tí tær kunnu hava eina bakteriu, ið kann elva til toxoplasmosu hjá fólki og tað kann vera vandamikil fyri tað ófødda barnið.

Á donskum verður sjúkan eisini nevnd harusjúka.

- Men vit vita eisini, at harur kann hava hesa bakteriu í sær og tí skulu barnakonur helst halda seg burtur frá at hageiða haru, sigur Eyðfinn Magnussen.

Avbyrging hevur hjálpt

Eyðfinn Magnussen vísir á, at í Føroyum hava vit ikki havt nógvar djórasjúkur av ymsum slagi, sum tey hava at dragast við úti í heimi.

Ein orsök til tað er, at vit eru so avbyrgd.

- Besti mátin at verja seg fyri ymsum sjúkum, er at avbyrgja seg, sigur hann.

Men hann ásannar samstundis, at tað er rættiliga veruleikafjart í dagsins samfelag at avbyrgja seg.

- Tað hevði verið best fyri náttúruna, men tað gjørt tað ógjørlegt hjá fólki at liva.

Hinvegin heldur hann, at vit kund væl gjørt meiri fyri at vart okkum fyri fremmandum djórum og sjúkum, sum vera innflutt henda vegin, bæði við vilja av fólki, og av óvart við plantum, hoyggi o.s.fr.

Eitt, hann heldur vit áttu at gjørt, er, at tey sum innflyta plantur, hoyggj o.s.fr. skulu bara innflyta frá teimum, sum kunnu vátta, at

tað ikki er fongt við sjúku. Annars verður kravt, at tey, sum innflyta hundar, og kanska onnur dýr við, skulu vátta, at tey eru koppsett fyri ymsar sjúkur.

- Hinvegin ber bara til at koppseta fyri sjúkum, vit vita um. Tað, vit ikki vita nakað um, ber ikki til at verja seg fyri.

- Men nakrir føroyingar, sum lesa til djóralækna, hava síðani funnið fleiri snúltarar á hundi í Føroyum, sum ikki hava verið at finna fyrr.

Tað er ein avleiðing av nýggjari avtalu við ES, har tað er nógv frælsari at innflyta djór ímillum.

- Tað við hesum, sum við so nógvum øðrum: Tað eru fyrimunir og vansar.

Hinvegin heldur Eyðfinn Magnussen, at í longdini verður tað mestsum ómøguligt at verja seg fyri nógvum sjúkum, sum raka plantur og dýr.

- Vit kunnu útseta tað, men vit kunnu neyvum forða fyri tí heilt, sigur hann.

- Vit hava onkrar oyggjar í Føroyum, har rotta ikki ikki hevur verið, eitt nú Nólsoy, Sandoy og Kallsoy.

- Men nú frættist, at rotta er komin í Kallsoy og vænti, at sum frálíður verður rotta eisini at finna í Nólsoy og í Sandoy, tí tað er so gott ferðasamband og so nógvur flutningur.

- Ferðasambandið er gott og neyðugt hjá fólki, men vansin er eisini, at tað er tørført at forða fyri at rottur fylgja við í einum sekki við kraftfóðuri, ella eini bingju við hoyggi, leggur hann afturat.

- Og er talan um rottu, sum er kviðin, er galið beinavegin, sigur hann.

Nátúrligar figgindar

Eitt fremmant dýr, sum er komið hendavegin við plantum, ella mold, ella onkrum líknandi, er flatmaðkurin.

- Tað er ógvuliga óheppið, tí hann beinir fyri vanliga reymaðkinun í Føroyum. Vit

kunnu eisini staðfesta, at har flatmaðkurin er komin, er rættiliga lítið til at reyðmaðki. Og tað er keðiligt, tí reyðmaðkurin er góður fyri jørðina við tað, at hann grevur seg ígjøgnum moldina, dregur plantuevni niður í jørðina og ger sostatt eitt stórt arbeiði fyri at lufta jørðina, so at tað vekstur betri.

Harafturat er hann týdn-ingarmikil føði hjá fugli, men nú er lítið til av honum, har flatmaðkurin er, og tað fer at merkjast.

- Vespurnar eru so eisini innfluttar. Tað eru summi sum ræðast tær verri enn hin versta, og tað er sjálvandi keðiligt. Men annars gera tær ongan skaða, tvørturímóti gera tær gagn, tí tær hjálpa til at dusta blomstrini, so at tey veksa betri.

Gitt verður, at vespurnar komu higar við grasinum til Tórsvøll, men onnur siga, at tær vóru her áðrenn tað.

- Ein stórus trupulleiki við innfluttum djórum er, at

tað hendir seg, at tey ongan nátúrligan figginda hava og tí kann stovnurin veksa púra ótálmað.

- Í tí nátúrliga umhvørvinum, liva dýrini av hvørjum øðrum og tað heldur stovnunum niðri.

Annars heldur Eyðfinn Magnussen, at ætlanin at gera ein part av Koltri til ein vardan tjóðartjóðargarð, er rættiliga spennandi.

Endamálið við tí er, at allur vøkstur skal sleppa at veksa vilt, uttan at verða avbitin, so at vit fáa at síggja, hvussu Føroyar høvdu sæð út, tá ið alt sleppur at veksa vilt.

- Allar Føroyar eru avbitnar av seyði. Teir eru mest at líkna við heilagu neytini í India og einastu støðini, gróðurin fær frið fyri seyði, er í gjáum og hamrum, har seyður ikki sleppur frammat. Tí verður tað spennandi við einum økið, sum verður vart fyri bit, heldur Eyðfinn Magnussen.